

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Διπλή Ψυχή, ποίημα υπό Κωστή Παλαμά.
Τὸ Ὀκταήμερον, ὑπὸ Γρ. Ξ.
Ἑθνικαὶ ὕβρεις, ὑπὸ Σπυρ. Π. Λάμπρου.
Ἑρνέστος Κούρτιος, ὑπὸ Γεωρ. Σωτηριάδου.
Ὁ Χρυσόκαρδος, διήγημα Ἐδγάρδου Πόου (μετ' εἰκόνων), μετάφρασις Ἑμμανουὴλ Ροῖδου.
Λέοντος ἀνατροφή (μῦθος Κριλῶφ), μετάφρασις Π. Α. Ἀξιώτου.

Μικρὰ Διάφορα.—Χρονικά.
Ζητήματα καὶ Ἐρωτήσεις.
Ἡ Ἀλληλογραφία μας.
Ἑρνέστος Κούρτιος.—Τὸ ἐν Ὀλυμπίᾳ Ἀρχαιολογικὸν Μουσεῖον (εἰκόνες).

Εἰς τὸ προδεχέας : Διαγωνισμὸς Διηγήματος, Κρίσις τῆς ἀγωνοδίκου ἐπιτροπῆς, ὑπὸ Ἀρ. Π. Κουρτίδου, εἰσηγητοῦ. — Ὀνειρον Μεσονυκτίου (τὸ κάλλιστον τῶν εἰς τὸν διαγωνισμὸν ὑποβληθέντων διηγημάτων).—Τὸ Παλάτι, ποίημα ὑπὸ Ι. Ψυχάρη κτλ.

Θελγήτρον λόγων τοῦ Κουρτίου, εἶνε ἡ πιστὴ ἐκδήλωσις τοῦ βαθυτάτου, εἰλικρινεστάτου αἰσθηματός τοῦ ἐμπνευσμένου σοφοῦ.

Μακρὰ ἔτη ἔκτοτε παρήλθον. Τὴν Ἑλλάδα πάλιν ἐγκατέλιπε καὶ τὴν Ἑλλάδα πάλιν ἐπεσκέφθη ὁ ἀνδρωθεὶς πλέον ἐπιστήμων.

Ὁ νεαρὸς διδάσκαλος τῶν τέκνων ἐνὸς φιλοσόφου Γερμανοῦ ἐν Ἀθήναις ἐγένετο διδάσκαλος καὶ παιδαγωγὸς τοῦ εὐγενοῦς ἐκείνου βασιλικῷ πρίγκηπος τῆς Πρωσίας, ὃν ὁ γερμανικὸς λαὸς περιπαθῶς ἠγάπησεν ὡς τὸν προσφιλεῖ του Κρόνπριντε, ἀλλ' ὀλίγον μόνον ἐχάρη ὡς τὸν λατρεύμενον αὐτοκράτορά του. Καὶ ποία περιστασις ἠνύνησε τὸν Κούρτιον ἵνα τὴν ὕψηλὴν ταύτην βαθμίδα κατὰ τὸν ἑνδοξον βίον τοῦ ἀνέλθῃ! Ὁ νεαρὸς ἐπιστήμων, ὕψι γητῆς νῦν κατὰ τὸ ἔτος 1843, ὡμίλει ἐν τῇ Μουσικῇ Ἀκαδημίᾳ τοῦ Βερολίνου περὶ τῆς Ἀκροπόλεως τῶν Ἀθηνῶν. Ἡ ἀπαράμιλλος εὐγλωττία καὶ ἡ γοητεία τῶν λόγων τοῦ ποιητοῦ ἀρχαιολόγου ἀνέτρεξαν τὸ ἀκροατήριον. Ἡ πριγκίπισσα τότε καὶ μετὰ ταῦτα αὐτοκράτειρα Αὐγούστα, ἡ σύζυγος τοῦ αὐτοκράτορος Γουλιέλμου τοῦ Α' εὗρισκετο μετὰξὺ τοῦ ἀκροατηρίου ἐκείνου. Ὀλίγας ἡμέρας μετὰ ταῦτα ὁ υἱὸς τῆς ἡτο ὁ μαθητὴς τοῦ Κουρτίου.

Ὁ Κούρτιος δὲν εἰδίδασκε μόνον, ἀλλ' ἐνέπνεεν, ὡς δὲν γράφει ἀπλῶς, ἀλλὰ γοητεύει. Ἐργόητευσεν καὶ τὸν ἐπιδεικτικὸν τῶν εὐγενεστάτων αἰσθημάτων βασιλικὸν μα-

θητὴν του. Τὸ 1853 ὡμίλει περὶ τῆς Ὀλυμπίας καὶ ἠλέκτριζεν αὐτὸν πρὸς τὸ μέγα ἔργον, ὅπερ τὸ 1875 βουλῇ τοῦ περικλεοῦς διδασκάλου καὶ ἐπινεύσει τοῦ ἐπιφανοῦς μαθητοῦ ἡ ἠνωμένη καὶ ἑνδοξος γερμανικὴ πατρίς ἐπετέλεσε.

Δεκαπέντε ἀκριβῶς αἰῶνες παρήλθον, ἀφ' οὗτοῦ ὁ τελευταῖος Ὀλυμπιονίκης τῆς διακοσιοστῆς ἐννενηκοστῆς τρίτης Ὀλυμπιάδος ἀπεχαιρέτιζε μὲ δακρυθρέκτους ὀφθαλμούς τὴν ἀπορφανισθεῖσαν Ἀλτιν. Τὸ πῦρ ἐσθέσθη ἐπὶ τοῦ βωμοῦ τοῦ μειλιχίου πατρὸς τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν θεῶν καὶ ναὸς ἄτεχνος τοῦ θεοῦ τῆς ἀνακκινιζομένης ἅμα καὶ βαρβαρὸν ἀνθρωπότητος ἠγείρετο ὀλίγον ἄπωθεν τοῦ πανσεβάστου καὶ μεγαλοπρεποῦς ἱεροῦ τοῦ πάλαι Διός. Εἶτα σιγή,

λατρεύουσα σε ἀνιστῶσι τὴν εἰκόνα σου ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἔδους, ὅπου περὶ σε ὕψικα-ρηνοὶ ἴστανται ἔτι ἀπὸ τοῦ τάφου τῶν ἀνελθοῦσαι αἱ ἀθάνατοι μορφαὶ τῶν θεῶν τῆς χώρας, ἣν βαθύτατα ἠγάπησες καὶ ἐλάτρευες. Ἀς λάμπῃ ἀφθιτον μετὰ τοῦ κλέους αὐτῶν καὶ τὸ σὸν κλέος

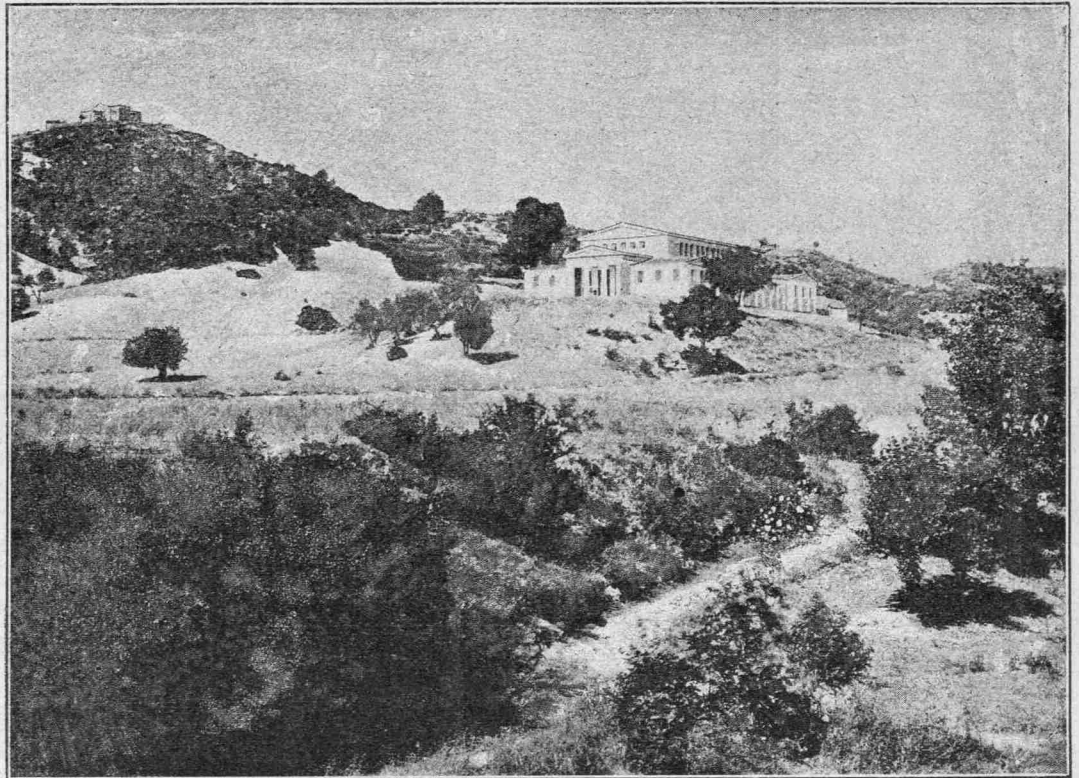
ἐν εὐάνορι Λυδοῦ Πέλοπος ἀποικίᾳ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΩΤΗΡΙΑΔΗΣ

Ο ΧΡΥΣΟΚΑΡΔΟΣ¹

Διήγημα Ἐδγάρδου Πόου.—Μετάφρ. Ε. Α. Ροῖδου.

— Ἀριθμούς ; ἠρώτησα μὴ ἐννοῶν.
— Μάλιστα ἀριθμούς καὶ ἄλλα παρα-

Τὸ ἐν Ὀλυμπίᾳ Ἀρχαιολογικὸν Μουσεῖον
(ὅπου ἐστῆθη ἡ προτομή τοῦ Κουρτίου)

ἄλθρος, θάνατος — ὅτε καὶ πάλιν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἱεροῦ ἔδους, παρὰ τὰ τετιμημένα, πάντοτε νεάζοντα, τὴν ἀρχαίαν δόξαν ἐν πάσῃ τῇ λαμπρότητι αὐτῆς ἀνακαλοῦντα λείψανα τῶν ἱερῶν τῆς Ἀλτεως, συνέρρευσαν οἱ πανέλληνες οἱ ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος καὶ οἱ ἀπὸ τῆς οἰκουμένης τῆς ἐν πνεύματι ἐλληνικῆς, ἵνα στέψωσι στεφάνῳ κοτίνου τὸν πρῶτον Ὀλυμπιονίκην τῶν νέων Ὀλυμπιάδων.

Ἡ διακοσιοστὴ ἐννενηκοστὴ καὶ τετάρτη Ὀλυμπιάς, ἐν ἣ « Ἑρνέστος Κούρτιος ἐνίκη » ἤχθη πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν παρὰ τὴν μάρτυρα τῶν αἰώνων, τὴν ἡλίβαντον πέτρην τοῦ ὕψηλου Κρονίου ἐν θεάταις χιλιάσι τῶν Ἑλλήνων καὶ τοῖς πρεσβυτοῖς πάντων σχεδὸν τῶν μεγάλων τῆς Ἑσπερίας ἐθνῶν. Χαῖρε, Ὀλυμπιονίκα ! ἡ πατρίς σου σεμνυνόμενη ἐπὶ σοὶ καὶ ἡ Ἑλλάς

ξένα σημάδια ἐπάνω εἰς μίαν μαύρην πλάκα. Ἦρχισα νὰ φοβούμαι. Ἐχω πάντοτε τὸ ῥάτι ἐπάνω του. Προχθές ὅμως μοῦ ἔφυγε πρὶν ἔξημερώσῃ καὶ ἔμεινεν ἔξω ὅλην τὴν ἡμέραν. Εἶχα κόψει ἓνα χονδρὸ κλαδί διὰ νὰ τὸν δαίρω εἰς τὴν ἐπιστροφήν του, ἀλλ' ἐφαίνετο τόσο δυστυχής, ὅπου τὸν ἐλυπήθην.

— Καλὰ ἔκαμες νὰ τὸν λυπηθῇς. Ἀλλὰ δὲν ἔχεις καμμίαν ὑπόψιν περὶ τῆς ἀφορμῆς τῆς ἀσθενείας του ἢ τοῦλάχιστον τῆς ἀλλαγῆς τῆς συμπεριφορᾶς του ; Μήπως

¹ Ἴδε σελ. 125.

σας συνέβη τίποτε δυσάρεστον, ἀφ' ὅτου δὲν σας εἶδα ;

— "Ὅχι, κύριε δὲν μάς συνέβη τίποτε δυσάρεστον ἀφ' ὅτου ἤλθετε, ἀλλ' ὀλίγην ὥραν πρὶν ἔλθετε.

— Καὶ πάλιν δὲν ἐννοῶ τί θέλεις νὰ εἰπῇς.

— Ἐννοῶ τὸν κάραβον. Αὐτὸς πταίει.

— Ποῖος, ὁ χρυσοκάραβος ;

— Μάλιστα, ὁ χρυσοκάραβος, εἶμαι βέβαιος ὅτι ἐδάγκασε τὸν ἀφέντην μου καὶ τοῦ εἶνε τὸ κεφάλι.

— Καὶ διατί πιστεύεις ὅτι ἐδάγκασεν τὸν ἀφέντην σου εἰς τὸ κεφάλι ; Τοῦτο εἶνε ἀδύνατον.

— Διατί ἀδύνατον, ἀφοῦ ὁ κάραβος ἔχει στόμα καὶ ὁ ἀφέντης μου κεφάλι ; Δὲν ἔτυχε ποτε νὰ ἴδω κάραβον τόσον ἄγριον. Τὸν εἶχε πιᾶσει πρῶτος ὁ ἀφέντης μου, ἀλλὰ τοῦ ἔφυγεν. Ὑποθέτω ὅτι τότε τὸν ἐδάγκασεν. Ἐγὼ ἐφοβούμην ν' ἀγρίξω αὐτὸ τὸ μακρὸν μὲ τὰ χέρια γυμνά. Ἐμάζευσά λοιπὸν ἓνα κομμάτι χαρτὶ καὶ μὲ αὐτὸ τὸν ἔπιασα καὶ τὸν ἐτύλιξα μέσα.

— Ὑποθέτεις λοιπὸν ὅτι ἡ ἀρρώστια τοῦ ἀφέντη σου προέρχεται ἀπὸ τὸ δάγκωμα τοῦ καράβου ;

— Δὲν τὸ ὑποθέτω, τὸ ἤξεύρω θετικῶς. Διατί ἄλλο νὰ ὀνειρεύεται πάντοτε χρυσάφια καὶ θησαυροὺς παρὰ διότι τὸν ἐδάγκασεν ὁ χρυσὸς κάραβος ;

— Ἀλλὰ πῶς γνωρίζεις ὅτι ὀνειρεύεται θησαυροὺς ;

— Τὸ ἤξεύρω διότι παρχαλαεῖ ὅταν κοιμάται.

— Ἐνδέχεται νὰ ἔχῃς δίκαιον. Ἀλλὰ πῶς ἔτυχεν νὰ ἔλθῃς σήμερον νὰ μ' ἐπισκεφθῇς ; Μήπως ἔχεις τίποτε νὰ μὲ εἰπῇς ἐκ μέρους τοῦ κυρίου σου.

— "Ὅχι, ἀλλὰ νὰ σας δώσω αὐτὸ τὸ γράμμα του.

Ἡ ἐπιστολὴ περιεῖχε τὰ ἐξῆς :

Ἀγαπητὲ φίλε,

Διατί ἔμεινες τόσον καιρὸν χωρὶς νὰ ἔλθῃς νὰ μὲ ἴδῃς ; Ἐλπίζω ὅτι δὲν ἐθύμωσες διότι ἔτυχε νὰ μὴ ἔχω διαθέσιν κατὰ τὴν τελευταίαν σου ἐπισκεψίν. Τοῦτο θὰ ἦτο παιδαριῶδες. Ἐκτοτε μοῦ συνέβη κατὰ τὸ ὅποιον μὲ ἀνησυχεῖ. Ἐπιθυμῶ νὰ σὲ ὁμιλήσω. Δὲν ἤξεύρω ὅμως ἀκόμη ἂν θ' ἀποφασίσω νὰ σὲ τὸ εἰπῶ. Εἶνε μερικαὶ ἡμέραι ὅπου δὲν αἰσθάνομαι καλὰ. Ὁ Δίας κατήντησεν ἀνυπόφορος μὲ τὰς ἀνησυχίας καὶ τὰς περιποιήσεις του. Πρὸ τριῶν ἡμερῶν ὀλίγον ἔλειψε νὰ μὲ δεῖρῃ, διότι ἐδραπέτευσα καὶ ἐπέρασα τὴν ἡμέραν πλανώμενος εἰς τὰ ἀντικρὺ τῆς νήσου ὁδῶν. Ἄν δὲν ὑπάρχῃ ἀνυπερβλήτων πρόσκομμα, σὲ παρακαλῶ νὰ ἔλθῃς ἀπόψε μαζί μὲ τὸν μαῦρόν μου. Πρόκειται περὶ ὑποθέσεως σπουδαιότητος.

Ὁλος σὸς

Γουλιέλμος Λεγρᾶν.

Ἡ ἐπιστολὴ αὕτη μὲ ἀνησυχῆσε διὰ τὸν λόγον ὅτι τὸ ὕψος αὐτῆς ἦτο ἐντελὲς διάφορον τοῦ συνήθους τοῦ Λεγρᾶν. Τὶ τάχα ὀνειρεύετο, ὑπὸ ποίας κατεῖχετο νέας μονομανίας καὶ ποίαν ἡδύνατο νὰ ἔχῃ σπουδαιότητα ὑπόθεσιν εἰς τὴν ἐρημόνησον Σουλιθᾶν ; Αἱ ὑποψίαι τοῦ μαύρου

δὲν μοῦ ἐφάνιντο ὅπως ἀβάσιμοι καὶ ἤρχισα νὰ φοβῶμαι ὅτι ἡ ἐπίμονος καταδρομὴ τῆς τύχης ἐσυγχίσσε τὰς φρένας τοῦ δυστυχικοῦ φίλου μου. Ὅπως δὴποτε ἐθεώρησα καθήκόν μου νὰ σπεύσω πρὸς αὐτόν.

Εἰς τὸ βάθος τοῦ ἀκατίου διὰ τοῦ ὁποῦ ἐμέλλομεν νὰ μεταβῶμεν εἰς Σουλιθᾶν παρετήρησα ἐν ὁρέπανον καὶ τρεῖς σκαπᾶνας κινουργεῖς.

— Τί εἶνε αὐτά ; ἠρώτησα τὸν Δία.

— Αὐτὰ εἶνε ἓνα ὁρεπᾶνι καὶ τρεῖς λίσγοι.

— Αὐτὸ τὸ βλέπω. Ἀλλὰ τί τὰ θέλεις ;

— Ὁ ἀφέντης Μπίλιος μοῦ παράγγειλε νὰ τ' ἀγοράσω. Τὰ ἐπλήρωσα πολὺ ἀκριβᾶ. Κρίμα τὰ τόσα χρήματα.

— Καὶ δὲν ἤξεύρεις τί τὰ θέλει ;

— Δὲν ἤξεύρω τίποτε καὶ πολὺ φοβούμαι ὅτι οὔτε ὁ ἀφέντης μου ἤξεύρει τί θέλει. Τὰ πταίει ὅλα ὁ κάραβος.

Ἀπελπισθεὶς ν' ἀκούσω ἄλλο τι λογικώτερον ἀπὸ τὸν μαῦρον, ὁ ὁποῖος ἐφάνετο παθὼν κεραιβοφρίαν, ἐσιώπησα μέχρις οὗ ἐπεβιβασθῆμεν τοῦ ἀκατίου καὶ ἀπεπλεύσαμεν εἰς τὴν νῆσον.

Ἐφθάσαμεν εἰς τὴν καλύβην περὶ τὰς τρεῖς τὸ ἀπόγευμα. Ὁ Λεγρᾶν μάς ἐπερίμενεν μὲ ἀνυπόμονησιν καὶ ἐσφίξε τὴν χεῖρά μου σπασμωδικῶς. Ἡ ὠχρότης τοῦ προσώπου καὶ ἡ ἔκτακτος λάμψις τῶν ὀφθαλμῶν του ἠξήσαν τὴν ἀνησυχίαν μου. Ἀφοῦ ἐπληροφορήθην περὶ τῆς υγείας του, μὴ εὐρίσκων ἄλλο νὰ τοῦ εἰπῶ τὸν ἠρώτησα ἂν τοῦ ἐπέστρεψε τὸν κάραβον ὁ ὑπολοχαγός.

— Ἐστειλα νὰ τὸν πάρω τὴν ἄλλην ἡμέραν τὸ πρωῒ, ἀπήντησεν ἐρυθρῶν καὶ δὲν θὰ χωρισθῶ πλέον ἀπὸ αὐτόν. Ἐξέυρεις ὅτι ὁ Δίας εἶχε δίκαιον εἰς ὅσα μάς ἔλεγε περὶ αὐτοῦ ;

— Κατὰ τι εἶχε δίκαιον ; ἠρώτησα κατεχόμενος ὑπὸ ἀπαισίου προαισθήματος. — Εἶχε δίκαιον νὰ πιστεύῃ ὅτι ἦτο χρυσός. Ὁ κάραβος οὗτος εἶναι προσωρισμένος νὰ μὲ κάμῃ πάλιν πλούσιον. Ἀφοῦ ἡ τύχη ἠϊόδοκησε νὰ μου τὸν χαρίσῃ, πρέπει νὰ τὸν μεταχειρισθῶ διὰ ν' ἀνεύρω τὸ χρυσίον τοῦ ὁποῦ εἶναι ἐμβλημα. Δία, φέρε μου τὸν κάραβον.

— Τὸν κάραβον, ἀφέντη ; Δὲν θέλω νὰ ἔχω νὰ κάμω τίποτε μαζί του. Διατί δὲν τὸν πέρνετε ὁ ἴδιος ;

Ὁ Λεγρᾶν ἐσηκώθη τότε μὲ πολλὴν σεβασρότητα καὶ ὑπῆγε νὰ λάβῃ τὸ ἔντομον ἀπὸ τὴν τράπεζαν ἐπὶ τῆς ὑπόκει τὸ εἶχε καταθέσει ὑπὸ ὑέλινον κώδωνα. Ὁ κάραβος ἐκεῖνος ἦτο ἀληθῶς ἐξάίσιος μὲ τὰς τρεῖς μαύρας του κηλίδας καὶ τὰ κατὰ

χρυσὰ πτερὰ του, καὶ τόσον βαρὺς, ὥστε εὐεξήγητος ἦτο ἡ ἀπάτη τοῦ μαύρου πιστεύοντος αὐτὸν ὀλόχρυσον καὶ ὄχι χρυσωμένον. Τὸ νὰ συμμερίζεται ὅμως τὴν γνώμην ταύτην καὶ ὁ κ. Λεγρᾶν, τοῦτο ἦτο αἰνιγματὸς τοῦ ὁποῦ δὲν ἠδυνάμην νὰ εὕρω τὴν λύσιν.

— Ἐστειλα τὸν μαῦρον νὰ σὲ κρᾶξῃ, ἐξηκολούθησε μετὰ τῆς αὐτῆς σεβασρότητος, διὰ νὰ σὲ ζητήσω τὰς συμβουλὰς καὶ τὴν βοήθειάν σου πρὸς κατάκτησιν τοῦ θησαυροῦ, τὸν ὁποῖον μοῦ ἀνήγγειλεν ἡ Θεῖα Πρόνοια διὰ τοῦ καράβου. . .

— Ἀγαπητὲ μου Λεγρᾶν, ἀνεφώνησα μὴ θέλων ν' ἀκούσω περισσότερα, φοβούμαι ὅτι εἶσαι ἄρρωστος καὶ καλὰ θὰ ἔκαμνες νὰ φυλαχθῇς. Πήγαινε νὰ ἡσυχάσῃς. Θὰ μείνω ἐδῶ μερικὰς ἡμέρας μέχρις οὗ ἀναλάβῃς. Ἐχεις πυρετὸν καὶ. . .

— Ἐξέτασε τὸν σφυγμὸν μου, μὲ εἶπε τείνων τὸν βραχίονα.

Παρὰ πᾶσαν προσδοκίαν ὁ σφυγμὸς τοῦ ἦτο κανονικώτατος.

— Ἀλλ' ἐνδέχεται, ἀπεκρίθην, νὰ ἦσαι ἄρρωστος χωρὶς νὰ ἔχῃς πυρετόν. Συγχώρησέ με ἀπόψε νὰ κάμω τὸν ἱατρὸν καὶ νὰ σὲ στείλω νὰ ἡσυχάσῃς. Αὖριον. . .

— Σὲ βεβαιῶ καὶ πάλιν ὅτι εἶμαι ὑγιέστατος, ὅσον τουλάχιστον τὸ συγχωρ εἴη ἡθικὴ ἐξάψις ὑπὸ τῆς ὁποίας κατέχομαι. Ταύτην μόνον πρέπει νὰ μὲ βοηθήσῃς νὰ πρᾶνῶ.

— Καὶ τί πρέπει νὰ κάμω ;

— Πολὺ εὐκόλῳ πράγμα. Θὰ ἐξέλθω μετ' ὀλίγον μαζί μὲ τὸν Δία εἰς ἐκδρομὴν εἰς τοὺς ἀντικρὺ τῆς νήσου λόφους καὶ ἔχω ἀνάγκην τῆς βοηθείας ἀνθρώπου τῆς ἀπολύτου ἐμπιστοσύνης μου. Ἀλλὸν παρὰ σὲ δὲν γνωρίζω. Εἴτε ἐπιτύχῃ εἴτε ἀποτύχῃ ὁ σκοπὸς τῆς ἐκδρομῆς ταύτης εἶμαι βέβαιος ὅτι θὰ ἡσυχάσω.

— Εἶμαι πρόθυμος νὰ κάμω πρὸς χάριν σου ὅ,τι θέλεις. Ἀλλ' εἶπέ με, μήπως ἡ ἐκδρομὴ αὕτη ἔχει σχέσιν μὲ αὐτόν τὸν καταραμένον χρυσοκάραβον ;

— Βεβαίως.

— Τότε μὲ κλοκοφαίνεται, ἀλλὰ δὲν θεωρῶ πρεπον νὰ λάβω μέρος εἰς τοιαύτην ἀνόητον ἐπιχείρησιν.

— Τοῦτο μὲ λυπεῖ, διότι θ' ἀναγκασθῶ νὰ ὑπάγω μόνος μαζί μὲ τὸν μαῦρον.

— Μόνοι σας ! Ἀλλ' εἶσαι, φίλε μου, τρελλός. Καὶ πόσον θὰ διαρκέσῃ ἡ ἀπουσία σας ;

— Πιθανῶς ὅλην τὴν νύκτα. Θ' ἀναχωρήσωμεν ἀμέσως καὶ θὰ εἴμεθα ἐδῶ πρὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου.

— Δύνασαι τουλάχιστον νὰ μὲ δώσῃς τὸν λόγον τῆς τιμῆς σου ὅτι, ἀφοῦ τελειώσῃ ὅπως δὴποτε αὕτη ἡ ὑπόθεσις τοῦ καράβου, θὰ ἐπιστρέψῃς ἔπειτα ἐδῶ καὶ θὰ κάμῃς ὅτι σὲ εἶπω ὡς νὰ ἦμην ἱατρός ;

— Σὲ τὸ ὑπόσχομαι. Ἀλλ' ἂς ἀναχωρήσωμεν, διότι δὲν μάς περισσεύει καιρὸς. Ὑπὸ τὸν ὄρον τοῦτον ἔστερξα νὰ συνοδεύσω τὸν φίλον μου μετὰ τινος βραθυ-

μίας. Πλήν τοῦ μαύρου παρελάβομεν καὶ τὸν μεγάλον σκύλον. Ὁ Δίας ἠκολούθει φορτωμένος τὸ δρέπανον καὶ τοὺς λίσγους καὶ ψιθυρίζων ἐκ διαλειμμάτων: « Ἀνὰ θεμα τὸν κάραβον! », ἔπειτα ἠρχόμην ἐγὼ φέρων δύο κλεπτοφάναρα καὶ προηγείτο ὁ Λεγρὰν, ὅστις οὐδὲν ἄλλο ἔφερε παρὰ τὸν κάραβον δεμένον εἰς τὴν ἄκραν κορδονίου, διαγράφων δι' αὐτοῦ μαγικούς κύκλους εἰς τὸν ἀέρα. Δύσκολον ἦτο πλέον ν' ἀμφιβόλλω περὶ τῆς φρενοβλαθείας του. Τὸν

ἐλυπούμην ἐξ ὅλης καρδίας, ἀλλὰ κατὰ τὴν ὥραν ἐκείνην οὐδὲν ἄλλο ἠδύναμην νὰ πράξω ὑπὲρ αὐτοῦ παρὰ νὰ τὸν ἐπιτηρῶ. Εἰς τὰς ἐρωτήσεις μου περὶ τοῦ σκοποῦ τῆς ἐκδρομῆς οὐδὲν ἄλλο ἠυδόκει ν' ἀπαντήσῃ παρὰ μόνον: « Μετ' ὀλίγον θὰ ἰδῇς » ἢ « Ἐχε ὀλίγην ὑπομονήν ».

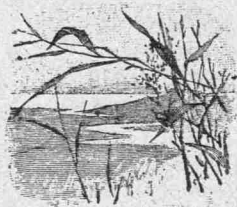
Ὑπερβάντες τὸ στενὸν διὰ τοῦ ἀκατίου ἠρχίσαμεν ν' ἀναβρίχόμεθα ἐπιπόνως τοὺς λόφους τῆς ἀπέαντι ὄχτης, διευθυνόμενοι βορειοδυτικῶς διὰ δυσβάτων ἀτραπῶν ἐν μέσῳ φοβερᾶς ἐρημίας. Μετὰ δύωρον περίπου πορείαν ἐφθάσαμεν εἰς τόπον ἔτι μᾶλλον ἀπαίσιον. Οὗτος ἦτο μικρὸν ὁροπέδιον ἐπὶ τῆς κορυφῆς δασώδους καὶ ἀποτόμου βουνοῦ, ἐσπαρμένου δι' ὀγκολίθων, τῶν ὁποίων οἱ πλεῖστοι θὰ κατεκυλόντο εἰς τὴν κοιλάδα, ἂν δὲν συνεκράτουν αὐτοὺς τὰ δένδρα. Ὁ τόπος ὅπου εὐρισκόμεθα ἦτο τὸσον ἀκνηθὴς, ὥστε ἀδύνατον θὰ ἦτο νὰ προχωρήσωμεν ἂν δὲν ἔσπευδεν ὁ Δίας κατὰ διαταγὴν τοῦ κυρίου του νὰ μᾶς ἀνοίξῃ δρόμον διὰ τοῦ δρεπάνου μέχρι γιγαντιαίου τινὸς λειριοδένδρου, τὸ ὅποιον ὑψώνετο ἐν μέσῳ δεκάδος δρυῶν εἰς τὸ κέντρον τοῦ ὁροπέδιου. Τὸ δένδρον ἐκείνο ὑπερεῖχε κατὰ τὸ ὕψος, τὴν ἔκτασιν τῶν κλάδων καὶ τὴν πυκνότητά τοῦ φυλλώματος πάντα ὅσα ἔτυχεν νὰ ἴδω. Ὅταν ἐφθίσκαμεν παρὰ τὴν ρίζαν του, ὁ Λεγρὰν ἠρώτησε τὸν Δία ἂν ἦτο ἱκανὸς ν' ἀναβρίχῃθι εἰς αὐτό. Ὁ δυστυχὴς μαῦρος ἐρχαν ἐπὶ τινὰς στιγμὰς ἀπορῶν, ἔπειτα ἔκαμε τὸν γύρον τοῦ δένδρου καὶ μετὰ τὴν ἐξέτασιν τυχὴν ἀπήντησε μετὰ τινος ἀντρεσκαίας.

— Μαλιστα, ἀρέντη, ὁ Δίας δὲν γινώρκει δένδρον ὅπου δὲν ἠμπορεῖ ν' ἀναβρί.

— Τότε σπεῦσε ν' ἀναβρί, διότι μετ' ὀλίγον θὰ νυκτώσῃ καὶ δὲν θὰ βλέπομεν τί κάμνομεν.

— Ἔως ποῦ πρέπει ν' ἀναβρί;

[Ἐπεται συνέχεια]

ΛΕΟΝΤΟΣ ΑΝΑΤΡΟΦΗ

(Μῦθος Κριζώφ).

Ὁ βασιλεὺς τῶν δασῶν, τὸ φοβερὸν λιοντάρι ἔκαμε γυιὸν διάδοχον, μετὰ τοῦ Θεοῦ τῇ χάρι. Ἀλλά, ἡ φύσις τῶν θηριῶν ἀπὸ τὸ φυσικὸν μᾶς αὐτὸ εἶνε γνωστὸν: παιδὶ χρονιάρικο δικὸν μᾶς ἀκόμη κι' ἀπὸ βασιλῆα ἂν εἶνε γεννημένο, εἶνε μικρὸ, ἀνόητον καὶ κακομοιρασμένο· ἐνῷ χρονιάρικο λιοντάρι ἠμπορεῖ νὰ δώσῃ καὶ νὰ πάρῃ. Ὁ λέοντας λοιπὸν πατήρ, ἐπάνω εἰς τὸ χροῖον, ἐσκέφθη σοβαρὰ τὸ γυιὸν τυφλὸν νὰ μὴν ἀφήσῃ καὶ νὰ τὸν καταστήσῃ καλὸν διὰ τὸ θρόνον.

Νὰ εὐμορῇ νὰ διοικῇ τὸ Κράτος μιὰν ἡμέρα καὶ νὰ μὴ βρίζουν γιὰ τὸ γυιὸν τὸν ἴδιον τὸν πατέρα. Ποιὸν νὰ μισθώσῃ τὸ λοιπὸν, ποῖον δάσκαλον νὰ πάρῃ νὰ καταστήσῃ βασιλῆα τοῦ θρόνου τὸ βλαστάρι; Τὴν ἀλωπού; εἶνε μὲ νοῦν αὐτὴ ἡ δολερή, μὰ εἶνε ψεύτρα φοβερή.

Μὲ ψεύτη δὲ κάθε δουλειὰ εἶνε τυραννικὴ: Δὲν εἶνε, ὅχι, ἐπιστήμη· αὐτὸ βασιλικὴ, Ὁ λέων εἶπε. Νὰ κληθῇ ὁ τυφλοποντικός; Αὐτὸς εἶνε ὑπέρμετρα, ὡς λέγουν, τακτικός· οὐτ' ἓνα βῆμα θὰ τὸν δῇς ποτὲ νὰ προχωρήσῃ χωρὶς νὰ ψηλαφήσῃ.

Κάθε σπυρὶ ποῦ γιὰ τροφὴν δική του εἰτοιμάζει, τὸ καθαρίζει μόνος του, αὐτὸς τὸν καταβάζει· εἰς ἓνα λόγο, διαλαλοῦν ἀκόμη καὶ τὸ ἄλλο πῶς στὰ μικρὰ τὰ πράγματα εἶνε θηριὸν μεγάλο. Κακὸ πῶς ἀπ' τῇ μύτῃ του μακρύτερα δὲ βλέπει· ἀλήθεια, ἔχει μέθοδον καὶ τάξιν ὅπως πρέπει πλὴν ὠφελεῖτ' αὐτὸς ἀπὸ τὰ δῶρα, ἐνῷ καθένας ξέρει.

Ὅτι δὲ μοιάζει μὲ φωνὴν τοῦ λιονταριοῦ ἡ χώρα. Ἰσως γιὰ δάσκαλον αὐτὸν τὸν ἀνθήρα νὰ φέρῃ;

Ὁ πάνθηρ εἶνε τολμηρὸς καὶ ἰσχυρὸς.

ἐκτὸς αὐτοῦ, εἶνε δεινὸς εἰς τὴν πολεμικὴν, δὲν εἶνε ὅμως ἐντρίβης εἰς τὴν πολιτικὴν· τοῦ δίκου τοῦ πολιτικοῦ καμμιὰ δὲν ἔχει γνώσι· ποῖα λοιπὸν μαθήματα στὸν βασιλῆα θὰ δώσῃ; Πρέπει νὰ εἶν' ὁ βασιλεὺς συγχρόνως καὶ κριτὴς καὶ ὑπουργὸς καὶ μαχητής.

Ὁ πάνθηρ ὅμως μοναχὰ εἰςέειρε νὰ ξεσχίξῃ· γιὰ δάσκαλος βασιλικὸς καθόλου δὲν ἀξίζει. Μαζὶ μὲ ὅλα τὰ θηριὰ λοιπὸν εἰς τὴν ἀράδα καὶ ὁ ἐλέφαντας, ὅπου στὰ δάση θεωρήθη καὶ ἦταν σεβαστός, καθὼς ὁ Πλάτων στὴν Ἑλλάδα ἀπὸ τὸν λέοντα κι' αὐτὸς ἀνάξιος ἐκρίθη. Κατ' εὐτυχίαν τώρα, ναὶ ἡ ὄχι, (δὲ θ' ἀργήσῃ ἡ ἱστορία εἰς αὐτὸ νὰ μᾶς φωτίσῃ ὑπομονῆς ἀνάγκη μόνον).

Ἀμέσως ὅπου ἤκουσε τοῦ βασιλῆα τὸν πόνο ὁ ὑφιπότης αὐτός, ἐπίσης βασιλῆας κι' αὐτός, τῶν περρωτῶν ὁ βασιλῆας, φίλος τοῦ λιονταριοῦ πᾶσι ἐσκέφθη τὴν περίστασιν τὸν φίλον νὰ δουλῇ, [στὸς

τὸν σκύμον ἐπροσφέρθηκε ὁ ἴδιος ν' ἀναβρί. Ὁ λέων ἐλαφρώθηκε ἀπὸ μεγάλο βάρος.

Κι' ἀλήθεια· τί καλλίτερον παρὰ αὐτὸς ὁ τᾶρος εἰς τὸ παιδί τοῦ βασιλῆα διδάσκαλος νὰ γείνη; Ἰδοὺ λοιπὸν εἰτοιμάσαν τὸ νέο λεοντάρι καὶ στὴ στιγμὴ ἐκείνη

στὸν αὐτὸ τὸ ἔστειλαν μαθήματα νὰ πάρῃ πῶς βασιλεύσῃ. Χρόνια δύο περνοῦν ὅσους ῥωτοῦνε στὸ μεταξὺ, χίλια καλὰ γιὰ τὸ παιδί ἀκούνε· διασαλπίζουν τὰ πουλιὰ τὰ θαύματα ποῦ κάνει.

Ἦ διορία τέλος φθάνει ὅπου ὁ λέων-βασιλῆας γιὰ τὸ παιδί του στέλλει, πλησίον του τὸ θέλει.

Ἐφθασ' ὁ γυιὸς ὁ βασιλῆας κόσμον πολὺν συνάξει, μικροὺς μεγάλους κράζει, τὸν ἀκριβὸν καταφιλεῖ σφιχτὰ τὸν ἀγκαλιάζει καὶ τέτοια λόγια τοῦ μιλεῖ:

« Ἀγαπητέ, διάδοχος μοῦ εἶσαι, τὸ γνωρίζεις· ἐγὼ θὰ λείψω γρήγορα, ἐσὺ νὰ ζῇς ἀρχίζεις· λοιπὸν τὸ θρόνον μὲ χαρὰν θεὰ σου παραδώσω. Τώρα εἰς ὅλους ἐμπροστὰ φανέρωσε ὡς τότε τί ἔμαθες, τί ξέρεις

καὶ τὴν εὐδαιμονίαν πῶς εἰς τὸ λαὸν θὰ φέρῃς; » Εἰς ταῦτα ἀποκρίθηκε ὁ γυιὸς: — « Ἐγὼ πατέρα γνωρίζ' ὅσα ποτὲ κανεῖς δὲν ἔμαθ' ἐδῶ πέρα· ἀπὸ τ' ὀρτίκι· ὡς τὸν αἰτό, ποῦ ζῇ ἐκεῖνος, ποῦ αὐτό,

τί τρώγει, τί αὐτὰ γεννᾷ ἀπὸ αὐτὰ καθένα καθὼς καὶ τί χρειάζεται, εἶνε γνωστὸ σ' ἐμένα! Ἀπ' τὸ σχολεῖν ἐνδεικτικὸν ἰδοὺ παρουσιάζω· δὲν λεν ἀδίκως τὰ πουλιὰ ὅτι καὶ τ' ἄστρο ἀρπάζω. Ὅταν λοιπὸν τὸ κράτος μοῦ τὸ ἐμπιστευθῇς, ἐγὼ εἰς τὰ θηρία θὰ δείξω παρעוּבִּיּוּס φωνηαῖς νὰ κάνουν. »

Στὰ λόγια αὐτὰ ὁ βασιλῆας καὶ ὅλα τὰ θηρία τὸν νοῦν των χάνουν· τῆς κεφαλᾶς χαμήλωσαν, βρεθῆκαν σ' ἀπορία κι' ὁ γέρον λέοντας ἀργὰ ἐννόησε λιγάκι πῶς ἐκοπάνιζε νερὸ τὸ δόλιο λιονταράκι,

ὅτι ὀρθὰ δὲν ὁμιλεῖ, ὅτι νὰ μάθῃ τὰ πουλιὰ πῶς ζοῦν δὲν ὠφελεῖ αὐτόν, ποῦ ἡ φύσις ὥρισε νὰ κυβερνᾷ θηρία καὶ ὅτι γιὰ τοὺς βασιλεῖς εἶνε φροντὶς κυρία καὶ ἐπιστήμη ἀληθὴς ἐκ τῶν σπουδαιότερων, τοῦ ἔθνους τὸν ἐπακριβῶς τὴν φύσιν νὰ γνωρίζουν καὶ μόνον νὰ φροντίζουν

διὰ τῆς χώρας τὸ συμφέρον.

Π. Α. ΑΞΙΩΤΗΣ

ΜΙΚΡΑ ΔΙΑΦΟΡΑ

BIBLIA... ANOXYTIEINA

Εἶνε γεγονὸς τελείως ἀποδεδογμένον, ὅτι τὰ κολλητικὰ νοσήματα δύνανται νὰ μεταδοθῶσι διὰ μέσου βιβλίων, ἅτινα διήλθον διὰ τῶν χειρῶν ἀρρώστων ἢ ἀναρρωνούντων ἢ ὁπωσδήποτε ἐδέχθησαν νοσογόνα μικροβία ἐν δωματίοις, ἐν οἷς ἐνοσηλεύθησαν ἀσθενεῖς. Ὅλοι αἱ ἐκρηκτικαὶ νόσοι, ἡ σκαρλατίνη, ἡ ἱλαρά, ἡ εὐλογία, μεταξὺ ἄλλων ἡ διφθερίτις, εἶνε ἀσφαλῶς μεταδοσίμοι διὰ τοῦ μέσου τούτου. Ὅθεν πολὺ ἀσχολοῦνται σήμερον ἐν Εὐρώπῃ καὶ ἰδίως ἐν Ἀγγλίᾳ ν' ἀποξηράνωσι τὴν πηγὴν ταύτην τῆς κολλητικότητος. Ἐν Ἐδιμβούργῳ ὠργανώθη ἤδη ὑπηρεσία, χάρις εἰς τὴν ὁποῖαν οἱ διευθυνταὶ τῶν δημοσίων βιβλιοθηκῶν λαμβάνουσι καθ' ἑκάστην κατὰ-λογον τῶν ἀρρώστων, μέτρα δὲ λαμβάνονται πρὸς ἐξακριβώσιν ἂν ἐδανείσθησαν βιβλία εἰς τὰς ἐν τῷ καταλόγῳ σημειούμενας οἰκίας. Τούτου δὲ θετικῶς δι' ἀστυ-